

Beszámoló

a 2014-ben végzett közművelődési tevékenységről

A helyi közművelődésben történt változások mellett – az előző évek hagyományaira építve – végeztük munkánkat a helyi közösségszervezés, kultúraközvetítés és rendezvényszervezés terén.

Július 1-jétől új szervezeti keretben, a korábbi munkatársakkal igyekeztünk ellátni azokat a feladatokat, amelyeket egy községi szintű művelődési intézmény felvállalhat és elláthat.

I. SZEMÉLYI, LÉTESÍTMÉNYI és TÁRGYI FELTÉTELEINK

Személyi feltételek:

A korábbi ÁMK-hoz viszonyítva egy fél státusszal kevesebb személyi feltételek mellett kerdtük az évet 2014-ben is. Ezen a gondon enyhített, hogy a Nemzeti Művelődési Intézet baranyai irodájának segítségével két kulturális közfoglalkoztatott alkalmazása. (Ők nem csak a közművelődésben dolgoztak, dolgoznak, hanem a hivatal ügyvitelét is segítik) A két főből az egyik közben főállásban elhelyezkedett más szakterületen, tavasszal újra pályáztunk 2 státuszra.

Az új szervezeti keretben két egész állású és egy részmunkaidős szakalkalmazott látta el a közművelődés és a hozzá kapcsolódó feladatok összehangolását, irányítását, végrehajtását, benne a felnőtt könyvtár működését. A művelődési ház takarító-fűtői feladatát munkaügyi központi közreműködéssel közfoglalkoztatott személy (Bíró Istvánné) végzi.

Továbbra is szükséges lenne a művelődési ház takarítói feladatainak állandó munkavállalóval történő ellátása.

Főállású dolgozókon kívül 6 főnek (hét csoport vezetéséért) fizettünk 2014-ben csoport- vagy szakkör vezetői tiszteletdíjat, óradíjat. (Népi Együttes, Gyerektáncsoport, Honismereti szakkör, Daloskör és Pévönye, Népi zenekar, utánpótlás népi zenekar) A nagyobb rendezvényeken továbbra is számíthattunk a megbízási díjas csoportvezetők, az iskolai és önkormányzati dolgozók, tanár kollégák és más önkéntesek segítségére.

Feladat: Intézményi keretek között hosszú távon biztosítani a helyi közművelődési és idegenforgalmi feladatok (műv. ház- feladatok, könyvtár, üvegmúzeum, tájház) személyi feltételeit.

Létesítményi- és tárgyi feltételek:

Az iskolaépület üzemeltetésének felvállalásával a létesítmény feltételeink nem romlottak. Így továbbra is ehhez az épülethez kötődhetett rendezvényeink többsége. Ennek fűtési időszakban takarékosági szempontból volt jelentősége.

A **művelődési ház** (Fő u. 154.) jelenleg a Nemes János Művelődési Központ székhelye. A Tavasz presszó feletti tetőszerkezet és héjazat pályázati és önkormányzati forrásból megújult. Az épülethez fűződő elképzelések megvalósítása a Hármashegy utcai IKSZT pályázat miatt későbbre tevődik.

Feladat: A lépcsőház ablakcseréje és tatarozása. Az udvari szárny és a ruházati bolt tetőzetének javítása, a pince mélyítése, víztelenítése.

A **mozi** (Fő u. 170.) Ezen a telephelyen a szokásos rendezvényeink zajlottak (Népviselő napja, iskola bemutatkozók, Miklós napi hangverseny, szabadtéri esküvő) és az idősek napközijének, valamint a Roma Nemzetiségi Önkormányzatnak a rendezvényei.

Feladat: Az állagmegóvási teendők mellett (főként tetőjavítás, falra felfutott borostyán visszanyesése) legfőbb feladat egy hasznosítási elképzelés felvázolása.

A **Tájház** (Kossuth u. 10.) ingatlanán több beruházás is történt. Az Emberi Erőforrások Minisztériumának alfa pályázatán elnyert forrásból megvalósult az istálló infrastruktúrális fejlesztése- közösségi térére alakítása. Az év tájháza díjhoz kapott összeget egy lovaskocsi megvásárlására fordítottuk.

Feladat: Az ingatlan folyamatos karbantartása, vendéglátáshoz szükséges eszközök vásárlása. A gyűjtemény anyagának szakszerű bővítése vásárlás és adományozás útján.

II. HELYI KÖZÖSSÉGEK

Feladatunk a helyi szervezetek, civil külső közösségek szerveződésének segítése. A különböző érdekek mentén alakuló és működő helyi közösségek többsége valamilyen kapcsolatban van velünk. A magunk lehetőségeivel (teremmel, irodai szolgáltatásokkal, propaganda biztosításával) segítségükre vagyunk. Az éves programok megbeszélésére december és január folyamán három alkalommal ültünk le azoknak a közösségeknek a vezetőivel, amelyek községi szintű programokat szerveznek.

Honismereti klub. A klubnak minden évben visszatérő témája községünk története és az iskolatörténet. (a változások kiemelése, az új iskola felépülése, bővítés, az ÁMK megszűnése.

A hetényi tájszótár állandó segédanyagként szolgál a foglalkozásokon (régén használatos kifejezések, szavak, használati eszközök....stb). , melyen keresztül a régi falusi életmódot elevenítik fel a gyerekek és az ahhoz kötődő jeles napokat, népszokásokat (farsang, húsvét, karácsony)

Megemlékeztek Mátyás király trónralépésének 555. évfordulójáról egy iskolai szintű 5 fordulós játékos vetélkedő keretében. Helytörténeti sétát tettek a faluban, megnézték a helyreállított Böröczmalmot és néhány jellegzetes falusi lakóházat.

Júniusban helytörténeti séta keretében ismerkedtek idén is Pécs történelmi emlékeivel. Anyaggyűjtést folytattak a 2015-ben ezer éves pécsváradi apátság alapítóleveleklével kapcsolatban.

A klub vezetője Szilvási könyvtári, levéltári kutakodásainak eredményét, a helyi újságban, és a Hagyományörző Egyesület Múltmentő című kiadványában is közzé teszi rendszeresen.

III. AMATŐR MŰVÉSZETI CSOPORTOK

A **Hosszúhetényi Népi Együttest** is alkotó Hagyományörző Egyesület 2014-ben is megjelentette Múltmentő c. kiadványának 7. számát, melyet szokás szerint az egyesület tagjai minden házhoz eljuttattak.

Május 1-jén Nagypallban szerepeltek egy emléktábla avató ünnepségen. Június 20-án az ormánsági Adorjásra kaptak meghívást. Az ottani kulturális műsort a Nemzeti Művelődési Intézet Baranyai Irodája szervezte a falunak.

A Muharay Népművészeti Szövetség június 21-én Turán rendezte második hagyományörző találkozóját. A együttest 8 fő képviselte, ahol Poór Gabriella a tájházunkról, Radó Tihámér a népviseletünkről tartott ismertetőt. A Moroloi Néptáncsoport meghívására június 26. és 29. között olasz testvérfalunkban vendégszerepelt az együttes. Augusztus 24-én, a Népviselet Napján a kozármislenyi Józsa Gergely Néptáncgyüttest látták vendégül. Szeptember 6-án Kozármislenyben vendégszerepeltek, ahol a várossá avatás 10 éves évfordulója alkalmából tartottak nagyszabású ünnepet. Október 18-án a Zengővárkonyi Hagyományörző Egyesület meghívására Lukács-napi rendezvényükön léptek fel, másnap a Pécsváradi Leányvásár keretében szerepeltek. November 8-án a Nemzeti Művelődési Intézet felkérésére a Baranyai Kapunyitogató programjának részeként Ligetén szerepelt együttes. A Muharay Szövetség november 15-én, Bagon, 29-én Szekszárdon tartott továbbképzést hagyományörző csoportok számára. Mindkettőn képviseltették magukat.

Decemberben megjelent az egyesület kiadásában Császár Levente: A bölcs remete c. meséskönyve, mellyel minden évben a leendő elsősöket szeretnék megajándékozni.

Az egyesület tagjai év végén vállalták a szilveszteri bál megrendezését. Az együttes törekvése, hogy az általános iskolát végzett fiatal táncosokat folyamatosan bevonja a csoport munkájába, kiegészítve ezzel az esetleges lemorzsolódást. Tagdíjat fizető tagok száma 48 fő.

Művészeti vezető Papp János. Zenekar vezető Keserű Árpád. Az egyesületi munkát 5 fős elnökség irányítja.

A **Gyerektáncsoportot** Katonáné Gunszt Andrea vezeti, segítője Kruzsely Cecília és Lázárné Szabó Emese. A Néptáncal a Gyermekekért Alapítvány április 5-én második alkalommal rendezte meg a Baranyai Szólótáncfesztivált Pécsen. Gyermek, ifjúsági és felnőtt kategóriában indulhattak a résztvevők, településünk mindhárom kategóriában érintett volt. Gyerek kategóriában Kruzsely Gina, Kruzsely Pálma és Bartalovics Zoltán Baranya kiváló gyermek táncosa díjban részesült. Ifjúsági korosztályban Baranya kiváló ifjú táncosa díjat kapott Katona Bálint, aki az Erkel

Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola színeiben indult a komlói Pohli Annával. Az első két páros produkcióját a zsűri Baranya kiváló táncosa díjjal jutalmazta.

A pünkösdi hétvégén két fellépésük is volt a gyerektáncosoknak. Szombaton a Zsolnay Negyedben táncoltak a pünkösdi fesztiválon, ahol közel 150 gyermek közös Galga menti pünkösdlő koreográfiával köszöntötte az ünnepet. A mi gyermekeink önállóan is felléptek hetényi hagyományokat feldolgozó koreográfiákkal. Ugyanezen a napon délelőtt az együttes zenekarának utánpótlás zenekara a Somkerék zenekar is fellépett. Pünkösöd vasárnap a Déli Kapu Folklórszövetség szervezésében a Folk a POSZT-on c. rendezvényén, a sétatéren táncoltak a II. Baranyai Szólótáncverseny díjazott táncosai, köztük a mieink. A műsor második felében az idősebb gyerektáncosok mutatkoztak be. Július 28-án gyerekcsoportunk Kapolcson szerepelt az ország legnagyobb művészeti fesztiválján a kapuvári ifjúsági táncosokkal. Rengeteg érdeklődő láthatta a hetényi ifjú táncosokat, akik az egész napos fárasztó program ellenére dícséretesen helyt álltak, akár felvonulásról, népviselet bemutatóról, táncházról vagy fellépésről szolt a program.

Gyermektáncosportunk abban a megtiszteltetésben részesült, hogy meghívták a Hóbagoly Mesefesztiválra, Pécsre, a Zsolnay Kulturális Negyedbe. A december 5-6-án megrendezett fesztiválon kis táncosaink a téli ünnepek szokásait mutatták be, bevonva a rendezvényre látogató gyerekeket is a programba. A műsorról tévéfelvétel készült, valamint a műsor szerkesztő-riportere beszélgetett gyerektáncosainkkal a hagyományörzésről, annak fontosságáról. A felvételt és a riportokat a Pécsi Városi Televízió Pannon Krónika adásaiban többször is látható volt.

A Hosszúhetényi Ifjúsági Fúvószenekar vezetője Keserű Árpád. A zenekar munkája a felnőtt tagok miatt nem folyamatos. Az általános iskolásokból álló kisczenekar a Miklós napi hangversenyen lépett fel. Mivel trombitások és fuvolások alkotják a zenész-kínálatot, ez meghatározza a repertoárválasztási lehetőségeiket is. A zenekar munkája évek óta stagnál, annak ellenére, hogy a művészeti iskola beindításával több szakember és több hangszeres áll rendelkezésre.

Népzenei fúvós kisegyüttes - Somkerék zenekar. A zenekar tagsága tíz főre bővült. Keserű Árpád vezetői munkáját – Balázs László leköszönése után – Kruzsely László segíti. Így elérhető, hogy a lehető legkevesebb próba maradjon el. Az együttes létrehozásával az a cél, hogy a Hosszúhetényi Népi Együttes zenekarának utánpótlását biztosítsuk. Ez részben megvalósult, hiszen 2014-ben már egy-egy alkalommal kiegészítették a felnőtt zenekart, valamint kísérték a gyerektáncosokat. Önálló műsorról a Folktalicskán mutatkoztak be. Ezen a rendezvényen a környező települések meghívott fiatal zenészei léptek fel, a Somkerék házigazdaként szerepelt. Probléma még mindig, hogy hamar elfáradnak az ifjú zenészek, és nem tudnak elszakadni a kottától. A hangszerösszetétel is gond. Nincs a fiatalok közt mélyfúvós, ill. klarinétos.

A Hosszúhetényi Daloskör Mozgalmas és egyben sikeres évet tudhatnak maguk mögött a Daloskör tagjai. Sokszínű repertoárjuknak köszönhetően énekelhettek többek között nemzeti ünnepeken, szüreti mulatságokon, templomban és falunapon.

Az együttes létszáma gyarapodott, két hölgy csatlakozott hozzájuk az év folyamán. Sajnos férfiak nem jelentkeztek, ezen a téren nem sikerült előbbre jutniuk. Meghívták őket Pécsre a Nyugdíjas Házba, nagy megtiszteltetés volt, hogy énekelhettek a kozármislenyi református templomban az augusztus 20-i ünnepélyen. Vendégszerepeltek testvérfalunkban, a szerbiai Hetinben, és ők is fogadták az ottani dalosokat augusztus végén a Viselet Napjához kapcsolódóan. Ismét jelentkeztek az időskorúak KI-MIT -TUD-jára, a megyei versenyen 3. helyezést értek el.

Itthon március nemzeti ünnepünkön, a Trianon-megemlékezésen és a Borbála- napon szerepelt a Daloskör. A kört Detrich Pálné vezeti.

A Pévönye együttesbe az előző év őszén sok kicsi lány jelentkezett, így az énekes lányokat két korcsoportra kellett osztania a vezetőnek: seniorokra és juniorokra. Más-más, életkoruknak megfelelő műsort állított össze számukra Detrich Pálné.

Szólisták is szép számban akadtak. Az őszi komlói kistérségi versenyen kiváló eredményt értek el, minden korcsoportot és kategóriát megnyertek. A decemberi megyei népdaléneklési versenyen is jól szerepelt az együttes, a szólistáik egy első és egy második helyezést értek el.

Szerepléseik 2014-ben: Május 1. iskola bemutatkozó műsora. November 15. komlói körzeti népdaléneklési verseny. *(4 első egy második helyezés)*. November 21. Tájház. December 15. Megyei Népdaléneklési Verseny *(Kruzsely Pálma 1. , Jánosi Kincső 2. helyezés)*

IV. KIADVÁNYOK

A július elsejével megalakult Nemes János Művelődési Központ – folytatva az ÁMK hagyományait – a kulturális alapítvány segítségével megjelentette a **Hosszúhetényi Honismereti Füzetek** legújabb kötetét, melyben dr. Pesti János lakóhelyünk nyelvi kincseit mutatja be tudományos igényességgel. A könyvbemutatót decemberben rendeztük nagyszámú érdeklődő részvételével.

A **Zengő** újság hat számal jelent meg az év során, a Hagyományörző Egyesület Múltmentő c. kiadványa 2014-ben is eljutott a házakhoz.

V. RENDEZVÉNYEK, ESEMÉNYEK

Az éves eseménynaptár alapján 2014-ben a következő rendezvények, események színesítették a helyi társadalom életét:

A januári teremtnorák mellett egyik legnagyobb év elei közösségi megmozdulás a téli túra. A január 11-ei tavaszi téli túrán 429-en vettek részt.

Bálok. A hagyományos táncos rendezvények idén is a civil szervezetek jótékonyági rendezvényei voltak. A bevételből saját működésüket finanszírozták, vagy egyéb közösségi célokra ajánlották fel azt. Sváb bál, Magyar bál, Ovis Szülők bálja, Nőnap - , Kézilabdás-, Hármashegy utcai utcabál, Szüreti és Búcsú bál, Katalin bál és Szilveszteri bál várta az év során a mulatozni vágyókat az iskolában.

Tanfolyamok. Március 2-án az iskola tornatermében vizsgabállal zárult a hetedikesek számára szervezett táncstánc tanfolyam, amelyen 32 tanuló sajátította el a társasági táncok alapjait Czanikné Dezső Emőke táncpedagógus szakmai irányításával. A zenét Keserű Árpád és Balázs László szolgáltatta. Ezen kívül közhasznú foglalkoztatottak számára indított tanfolyamoknak adtunk helyet több hónapon keresztül, a rezszi költségek teljes egészében minket terheltek.

Borverseny. A Szőlő és Bortermelők Egyesületével április 12-én tartottuk hagyományos borversenyünket. Harmincegy borosgazda 77 borral nevezett, amely a gazdák számában tíz, a borokat illetően 40%-os emelkedést mutatott. A 46 fehér borból 12 érdemelte ki a legjobbnak járó minősítést, 21 bor ezüst, 6 pedig bronz oklevelet kapott. A 31 vörös bor között (ebből 5 rozé) 9 arany, 15 ezüst és 5 bronz minősítés született. Idén is kiosztották a legjobb boroknak és a legeredményesebb gazdának járó díjat. A legmagasabb pontszámot Molnár János olaszrizlingje kapta a fehér borok között. A vörös borok versenyében Gruber József cabernet sauvignon-ját ítélte a szűri a legjobbnak. Idén a legjobban szereplő borosgazda Szilárd László lett, aki négy borral nevezett a vetélkedésre, ebből három aranyat és egy pedig ezüst minősítést kapott

Hangverseny- és bábszínház bérlet. A kisiskolások közül 98 váltott bábszínház bérletet, amely három előadás megtekintését tette lehetővé. A buszos utaztatást különjáratokkal szerveztük meg. A 30 hangversenybérletet a tanár kollégák kísérték Komlóra. A színház- és koncertlátogatások megszervezését Müller Zsuzsanna kolléganőnk segítette. Az év során 14 alkalommal közvetített kedvezményes jegyeket a színházszerető közönségnek.

Időszakos kiállítások: Május 10-én a Pécsi Origami Kör munkáiból nyílt kiállítás a kultúrházban, július 25-én Andor István üvegművész és Beiczner Judit keramikus alkotásait csodálhatták meg az üveges hétvége látogatói.

Aug. 24-én a Népviselet Napja alkalmából az Idősek Otthonával közösen gobelin kiállítást rendeztünk, a megnyitót Szarka Edit nyitotta meg. Decemberben Heritesz Gábor Munkácsy-díjas szobrász alkotásaiból nyílt kiállítás. A nagy érdeklődés mellett nyílt tárlaton Kozák Csaba művészeti szakíró mutatta be az alkotót és műveit.

Állandó kiállítások: Az Üvegkiállítás, a Tájház és a Borbélyműhely keresett helyi látványosság a turisták számára. Kollégáink munkaidőn kívül és hétvégeken is készséggel nyitották ki ezeket a helyi látványosságokat. A kiállítóhelyek látogathatóságát önkéntesek bevonásával igyekeztünk növelni, a jövőben jobban támaszkodnunk kell a középiskolások közösségi szolgálatára, melynek keretében teremként hasznos tevékenységgel járulhatnak hozzá a helyi látványosságok népszerűsítéséhez. Megfelelő pályázati forrás hiányában nem volt mód az

üvegmúzeum bővítésére, a tájházban viszont az Arató napon birtokba vehettük a felújított istállót. Nem készült el idén sem a látogatóhelyek egységes belépőjegye, a belépők árát megfelelő nyugtával tudjuk igazolni.

A Községek Napja Május 1-je mindig az első szabadban tölthető, vidám együttlétek napja volt. Talán a hosszú hétvége okozta, hogy idén hat jelentkező közösségből, végül négy vett részt a Községek Napján. Az időjárás végül kegyes volt a résztvevőkhöz, bár a délutánra jósolt vihar többeket elriasztott attól, hogy késő délutánig maradjanak a játszótéren. A főzőversenyt, (amelyen négy csapatból kettő süttött), felkért zsűri értékelt. A tizennégy éve vándorló fakanál a Kézilabda Szakosztályhoz került, de valamennyi ételről elismerően nyilatkozott a Garamvári Gyuláné, Spéth Ferenc, Müller Zsuzsanna, Krop Ferenc összetételű bíráló bizottság. A vetélkedőn a Tűzoltó Egyesület lett a legeredményesebb. Őket szoros versenyben a Német klub, a Kézilabda Szakosztály és Polgárőr Egyesület követte. A lassan másfél évtizede, évente megrendezett esemény valamilyen okból kifáradt. Jövőre újra kell gondolni!

A XIV. Hetényi Talicskaolimpia szervezése időjárási szempontból rossz előjelekkel kezdődött. Végül a sok leesett csapadék és a várható időjárás miatt, rendezvénysátor nélkül zajlott az esemény. A Folktalicskaát az iskolában, a Rocktalicskát a moziban tartottuk meg.

Szombaton, a verseny reggelén, még esett, de az elszánt rendezők felépítették a pályát. A nyolc meghívott csapatból hét megjelent, így szinte teljes értékű versenyt láthatott az a kevés számú néző, aki kilátogatott a pályára. A csapatversenyt Büki Adrienn, Szily Attila, Csajkás Márton, Bien Péter részvételével idén is Hosszúhetény nyerte. A női egyéni versenyt Márcz Rita lett Pécsről, a férfiak versenyét szoros küzdelemben a hetényi Szily Attila nyerte.

A JOKER együttes esti "utcabálja" a Tavasz vendéglő kerthelyiségében zárta a háromnapos rendezvénysorozatot. Az elmaradt programok ellenére a sok előkészület nem vezett kárba, ahogy a szponzorok, támogatók, segítők összefogása sem.

Július ötödike délutánján immáron harmadszorra rendezte meg falunk az Aratónapot. A megszokottól eltérően idén a magnyerés helyszínéül a sportpálya melletti terület szolgált.

Aratónap. Az ünnep megnyitója és zárása a tájházban volt. A téesz major mögötti táblán több aratócsapat szorgoskodott, majd a sportpályán a tájház tulajdonában lévő cséplőgép – kisebb megszakításokkal ugyan, de – sikeresen elvégezte a búza kicséplését. Közben párhuzamosan folytak a Hét-Kör Egyesület kézműves foglalkozásai, majd a tűzoltó bemutatót követően újra cséplés és nem utolsó sorban a néptáncosok rövid műsora következett. A nap zárásaként Andrásfalvy Bertalan professzor úr köszöntőjével–, birtokba vettük a tájház pályázatból felújított istállóját. Az új közösségi térben korabeli családi fotók, képeslapok vetítésével fejeztük be az aratóünnepet.

VI. Üveges hétvége helyszíne 2014-ben Pusztakisfalu volt, hagyományosan azonban nálunk nyílt üvegkiállítás a hétvége nyitányaként. Andor István üvegművész és felesége Beiczter Judit keramikus alkotásai augusztus közepéig voltak láthatók.

Népviselő napját idén augusztus 25-én rendeztük a Hagyományörző Egyesülettel közösen. Az iskolában fotókiállítás, a templomban ünnepi szentmise, a mozi udvarán pedig hagyományosan népzenei, néptáncos műsor várta az érdeklődőket. Vendég ez alaklommal a Zengővárkonyi Hagyományörző Egyesület volt. Továbbra is azt szeretnénk, ha az esztendőnek ezen a napján egyre többen mutatnák meg, hogy tisztelik gyökereiket, családi közösségi hagyományaikat, és ezt külső megjelenésben is büszkén vállalják.

A Hetényi Szüret eseményéhez idén is kapcsolódott más jellegű program. Délelőtt Bocz Gyula szépen felújított, egykori lakóházának falán emléktáblát avattunk. A művészt ábrázoló kerámia dombormű – Marsai Ágnes alkotása – a Nemzeti Kulturális Alap Vizuális Művészetek Kollégiuma támogatásával valósult meg. Az avató ünnepségen Czakó Gábor író meghatódva emlékezett régi barátjára, majd Antal Géza apát úr áldotta meg az emléktáblát.

A délutáni szüreti felvonuláson örvendetesen sok fogatos és lovas vett részt. Zugfil Rolf bíró és László Emese bíróné vezetésével tizennégy fiatal pár alkotta a csőszök-csőszlányok csapatát. A Kopjafánál sok kis gyerek élvezte a Hangoló Zenés Gyermekszínház műsorát, majd a népviseletbe öltözött kicsik és a gyerektáncsoport tagjai bekapcsolódnak a menettáncba is. A mozinál felállított

szőlőlugas alatt a régi szüreti bálók hangulatát idézték meg a táncosok, este pedig a SHOW-HAJ zenekar muzsikájára ropták a táncot a bálozók.

Roma nap. A fergeteges rendezvényre mintegy százhetven néző volt kíváncsi október 21-én a moziban. Elsősorban a sztárvendég Bódi Csabi (képünkön) vonzotta a közönséget, de nagy sikere volt az előtte fellépő Fekete Gyémánt Hagyományörző Együttesnek és a komlói Fekete Láng Gyermeke Tánccsoportnak is. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat délután a gyermekeket kézműves foglalkozással, táncszóval, a fiatalokat drogmelegelőzési előadással várta a kultúrház emeleti termébe, s este következett a zenés műsor.

Hetényi Hétfő Esték. A négy előadásból álló sorozato idén a gyerekirodalomról szólt, örömkre nem kevés érdeklődés mellett. Az előadássorozatra 200.000 Ft forrást nyertünk az NKA irodalmi kollégiumától. Az első estén L. Molnár Edit pécsi néprajzkutató volt a vendégünk, akinek a Történetek a gyerekszobából című első könyve 2013-ban mindjárt "Az év mesekönyve" lett. Méhes Károly író-költő kislányával, Katival érkezett, hiszen legújabb mesekönyve a közös esti mesélésekből született. A Dunántúli Napló volt újságírójának nagyszerű előadásán és Kitkat vidám történeteinek igazán jókat szórakozott a közönség. Szegedi Katalin képzőművész rengeteg könyvvel érkezett, hogy foglal-kozásához híven, be is tudja mutatni a jó példákat. Végül Péterfi Rita könyvtáros-szociológus tartott egy nagyon hasznos és élvezetes összefoglaló előadást a gyerekek olvasóvá neveléséről. A sorozathoz nem szorosan kapcsolódó, de az irodalmi jellegű rendezvényünk volt dr. Pesti János könyvének decemberi bemutatója a kultúrházban. A Hosszúhetény nyelvi kincseiről c. honismereti füzetet Rozs András mutatta be a szépszámú érdeklődőnek.

Miklós napi rendezvények. December 5-én Heritesz Gábor szobrainak kiállításával kezdődött a hagyományos decemberi programsorozat. December 6-án délelőöt ismét megkíséreltük a Miklós napi piacot, sajnos idén is kis érdeklődés mellett, pedig bizonyára sok helyi termék és termék található vevőt ez alkalommal.

Vasárnap, az adventi mise keretében az apát úr megáldotta a borosgazdák által összeadott "Miklós-napi bort. A délutáni hangversenyen zeneiskolás szolisták, kamaragyüttesek léptek színpadra. A koncert után a művelődési ház udvarán ajándékvásár várta az érdeklődőket. Az emeleti teremben a hetényi borászok tartották az év utolsó boros összejövetelüket.

VI. SZOLGÁLTATÁSAINK

KÖNYVTÁR (*Wagner Mónika szakmai beszámolója alapján*) Könyvtárunk az ÁMK megszűnése óta nem önálló nyilvános könyvtár. Az iskolai könyvtári funkciókat és – a megyei könyvtárral kötött megállapodás alapján – a felnőtt könyvtári feladatokat azonban változatlan infrastruktúrával folyamatosan ellátja. Az iskolai könyvtáros Wágner Mónika, a felnőtt könyvtár munkatársa, napi négy órában Müller Zsuzsanna.

2014-es évben a könyvtárunk életét nagymértékben befolyásolta, hogy az Óvoda felújítása miatt, át kellett adnunk használatra a könyvtár helyiségét és az aulát az óvodai csoportoknak 2014. júniusától, 2015. februárjáig. Az így kialakult helyzet miatt, csak korlátozott nyitva tartást tudunk biztosítani olvasóinknak, ez a forgalmi adatokon is meglátszik.

A Megyei Könyvtár révén 2014-ben is sok új könyvhöz jutottunk, konkrét kéréseket is teljesíteni tudunk. Ez mind az érdeklődés emelkedéséhez vezetett. Tavaly is kereshették, a gyerekek körében népszerű könyvtári feladatokat tanulóink. A délutáni foglalkozásokra váró gyerekek, a házi feladatukhoz könyvet keresők és kölcsönzők, az olvasni vágyó tanulók és felnőttek, a fénymásolás nyomtatás miatt érkezők egyaránt megkerestek bennünket. Nyitva tartásunk változatlanul heti 40 óra volt (kivéve akkor, maikor az óvoda a könyvtárban volt), ami teljes mértékben megfelel az igényeknek. Az óvoda felújítás miatt a könyvtári órák száma is igen kevés volt. A tavalyi évben csupán 20 órát tarthattunk meg a könyvtárban a különböző évfolyamokon. Hogy ezt ellensúlyozzuk, és hogy a gyerekek ne „felejtsek el” a könyvtárt, néhány jeles naphoz kapcsolódó rendezvényvel készültek könyvtárosaink. Szeptember 8-án az Olvasás Világnapján Olvasó flashmobot rendeztünk az iskola alsó folyosóján. A gyerekeken kívül néhány kolléga is részt vett rajta. A rendezvénynek nagy sikere volt, 40 fő kapcsolódott a programhoz.

Szeptember 30-án a Magyar Népmese Napján vetélkedőt szerveztünk az iskolásoknak. Az alsósok akadályversenyen vettek részt, ahol 7 próbát álltak ki, a felsősök meseíró versenyen mérték meg magukat. 115-en vettek részt a programon. Októberben volt az iskolai könyvtárak hete. Ebből az alkalomból az 5. évfolyammal ellátogattunk a Zsolnay Kulturális Negyedbe és a Tudásközpontba. A Zsolnay Negyedben az idegenvezetőnk a 8. osztályos Gajdócsi László volt. November 3. hetében volt a magyar népdal és népköltészet hete. Ezen a héten népdaléneklési versenyt rendeztünk, melyen 35 tanuló vett részt. Mindegyik program jutalmait felajánlásokból tudtuk biztosítani. Jövőre ezt tervezni kell a költségvetésben, hogy a gyerekeknek tudjunk minél szebb, hasznosabb és olvasáshoz kapcsolódó ajándékokat adni. Októberben, az őszi szünet idejére is kínáltunk programokat a gyerekeknek. Volt kézműves foglalkozás, társasjáték délelőtt, túra.

Rendezvények.2014-ben is több rendezvény helyszíne, szervezője volt a könyvtár. Az Olvasókör szervezésében áprilisban vendégünk volt Sólyom Katalin és vers és prózamondó műhelye. Az előadás címe: „Akarom, légy víg”. Májusban dr. Pesti János: Pécs utcanevei 1554-2004 c. könyvének a bemutatója volt. Három alkalommal kertészeti előadásnak adott helyet a könyvtár.

Állománygyarapítás: 2014-ben is a KLIK végezte az iskolai könyvtár finanszírozását. Könyvre sajnos ebben az évben is csak keveset tudtunk költeni. A Tinta Könyvkiadó által meghirdetett kedvezményes áron kínált kézikönyvek közül tudtunk megvásárolni néhányat. (Wekerle Sándor könyvtári állománybővítési pályázat – 15 440 Ft; Lőrincze Lajos IV. iskolai könyvtárbővítési pályázat – 15 970 Ft; a Nemzeti Könyvtár sorozat újabb tagjaival is gyarapodott könyvtárunk)

A SZIREN program frissítését megvásárolta a KLIK.

Az év során 1200 dokumentumot kölcsönöztek használóink ebből 743-at 14 éven aluli látogató, 818 volt a helyben használt dokumentumok száma.

Állományunk 117 példánnyal gyarapodott, ez csaknem fele az előző évinek. Ez a Nemzeti könyvtár sorozatból, a Tinta Könyvkiadótól vásárolt példányokból, a nyolcadik osztályosoktól kapott, illetve az őszi előadóktól kapott ajándékkönyvből tevődik össze. CD gyűjteményünk nem gyarapodott. 634 ideiglenes megőrzésű (B jelű) könyv került tavaly a könyvtárba megőrzésre, ezek tartós tankönyvek, melyek a tanulókhöz kerültek szeptemberben.

A regisztrált használók száma 2014-ben 453 fő volt, ebből 240 fő 14 éven aluli.

A Nők Lapja, a Neue Zeitung, a Dörmögő Dömötör, a Praktika, a Szabad Föld és a Szitakötő c. lapokat a Megyei Könyvtártól kapjuk, ezeken kívül a Tanító, a Gyógypedagógiai szemle, a Köznevelés folyóirat járt rendszeresen könyvtárunknak. A könyvtárban megtalálható még a Zengő és a Múltmentő c. helyi kiadvány is.

A két könyvtáros három alkalommal részt vett a Megyei Könyvtár által szervezett szakmai napon.

Feladataink: Még több könyvtári óra megtartása, a kollégákkal való kapcsolat szorosabbá tétele az óvodai könyvtári csoportos foglalkozások számának növelése, délutáni napközis csoportoknak könyvtári foglalkozások tartása, igény szerint.

A fűszerkert gondozása is folyamatos feladat. Ebben a gyógynövény ismereti szakkörösök vesznek részt. A pályázatok rendszeres figyelése fontos feladatunk.

A könyvtár könyvállománya mellett aktuálissá vált a technikai felszerelés, számítógépes állomány felújítása. Jelenleg egyetlen számítógép áll az olvasók rendelkezésére (hangkártya ebben sincs), s többnyire csak a gyerekek játszanak rajta. Ha valaki nyomtatni, vagy internetezni szeretne, a könyvtárosok kénytelenek a saját gépüket átengedni, ami eléggé kényelmetlen. Ennek ellenére még senki sem távozott úgy, hogy ne tudtunk volna segíteni neki.

Újabb polcokra is szükségünk van, és jó lenne megoldani a könyvtár szellőzését is bukóablakok beépítésével. Ezekre mind ígéretet kaptunk a Megyei Könyvtártól.

TÁJHÁZ (Poór Gabriella tájházvezető szakmai beszámolója alapján)

A húsvéti ünnepkörhöz kapcsolódó időszak kiállításal nyitottuk meg a tájházi idényt április 17-én, nagycsütörtökön. A tornác falán Árgyelán Györgynek a hosszúhetényi templom kálvária képeiről készült fotóit, a hátsó szobában a zengővárkonyi Míves Tojás Múzeum gyűjteményének válogatott hímes tojásait láthatták az érdeklődők. A stációképek kiállítását Antal Géza apát úr, a tojáskiállítás Jánosiné Rajnai Virág etnográfus nyitotta meg. A Tájházak Napja országos

rendezvényhez csatlakozva, április 26-án, szombaton, az udvaron folytattuk a húsvéti ünnepkörhöz kapcsolódó programot. Az időjárás kedvezően alakult így sok gyermekes család töltötte velünk a délutánt. A felnőtt látogatók 15 órától két előadást hallgathattak meg: Jakab Józsefné az út menti fogadalmi keresztelőről, Gajdócsi László a „Bárányles” történetéről és szokásáról mesélt. Az előadás után kemencében sült friss patkókalácsot kóstolhatott a közönség, s közben gyönyörködhetett a fiatal táncosok bemutatójában. Később a foci pályára vonulva népi játékkal, métázással folytatódott a rendezvény. Az időszaki kiállítást megtekintők száma 2 hét alatt 353 fő, a szombati rendezvényen résztvevők száma: 120 fő.

Tájház napközis tábor augusztus 4-8. Az előző év sikerén felbuzdulva napközis tábort szerveztünk. A hét a betyár világ megismerésével zajlott. Első nap reggelén Jakab Józsefné Rózsa, elmesélte a gyerekeknek a Baranyai Népmondagyűjtemény egyik betyáros történetét - A „bányászlegény Rózsa Sándornál” címűt. A hét eseményeit és az árnyjáték előadásának alapját ez a történet adta. A gyerekek agyagból betyár kulacsot készítettek, kirándultak, botot gyűjtöttek a betyárbot faragáshoz, elkészítették az árnyjáték díszletét, bőrből betyártarisznyát készítettek, „körmönfont módon” gatyamadzagot fontak. Az utolsó nap délelőttjén a betyártörténet fő próbái zajlottak. Délutánra invitáltuk a szülőket, hozzátartozókat és a táborban közreműködő felnőtteket. A gyertyafénnyel játszó árnyjáték varázslatos hangulatot teremtett a közösségi térré alakított istállóban. A táborban résztvevő gyerekek száma 23 fő volt, a táborban segítő felnőttek létszáma 6 fő. Az egy hetes napközis tábor sikeresen zajlott, minden gyerek és felnőtt jól érezte magát a hagyományörző tábor hetében.

Kulturális Örökség Napjai szeptember 20-21. Csatlakoztunk az országosan meghirdetett Kulturális Örökség Napjaihoz. A téma idén a népi építészet és az állatbehajtás volt. Tejes dobozokból kis házikók készültek, gesztenyéből pedig állatfigurák. Az alkotásokból kis makett falut állítottak fel a gyerekek, majd Jánosi László jóvoltából a tájház portáján, az érdeklődők megnézhatték a valódi házi állatokat, pulykákat, csibéket, kacsákat, amiket az udvaron terelgethettek a gyerekek. A rendezvényen megjelentek szám: 48 fő

„Év tájháza” tábla avatása. Az Év tájháza kitüntetését november 21-én ünnepeltük táblaavató rendezvénnyel. A meghívott vendégeket az udvaron a Pévönye népdalkör, a fiatal- és a gyermektáncsoport műsorával vártuk. A polgármester köszöntője után Kapitány Orsolya a Magyarországi Tájházak Szövetségének elnökségi tagja, a Dél-Dunántúli Régió képviselője köszöntötte a jelenlévőket, és méltatta a házban folyó hagyományörző, közösségépítő tevékenységet. Elismerően szólt az országos tájház mozgalom tevékenységéről és az e körből is kiemelkedő Hosszúhetényi Tájház érdemeiről. A több mint kétszáz tájház egyik legfiatalabb, de legintenzívebben fejlődő tájháza megelőzött nyolc-tíz éve működő tájházakat a pályázók közül. Az elismerő szavak után Kapitány Orsolya és polgármesterünk közösen helyezték el a tájház védett, belső falán a szép kivitelű becses táblát. Az ünnepség végén megvendégeltük a megjelent érdeklődőket, közreműködőket. A rendezvényen közel 250 fő vett részt. Megyei, járási és kistérségi intézmények közművelődési és a múzeumi szakemberei is megtisztelték a rendezvényt jelenlétükkel. A Hosszúhetényi Tájház eredményeihez a szakmai segítséget a Magyarországi Tájházak Szövetsége nyújtott. A múzeumpedagógiai programok megvalósításához a helyi iskola és óvoda pedagógusai jó partnernek bizonyultak.

Tájház túrák. November 14-én zártuk a 2014-es túrasorozatot, melyet harmadik éve szervezünk. Tavasztól –őszig. minden hónapban a Mecsek más-más pontja túránk úti célja. A kirándulások során a táji elnevezéseket és dűlőneveket is megismerjük. Áprilistól novemberig hét túrát bonyolítottunk le, átlagosan 30 fő részvételével.

November 14-én már hagyományosan vetítéssel zártuk a túraszezont, majd finom vacsorával ünnepeltük meg az évet.

Karácsonyi készülődés november 28. Adventi koszorúkészítés zajlott a tájház istállójában. Huszonhat család készítette el az adventi koszorúját, Szegleti Orsolya segítségével. A karácsonyi készülődés meghitt hangulatban telt.

Tájházas pályázatok. Az infrastrukturális pályázaton kívül 1M Ft-ot nyertünk a tájházban megvalósuló, tájházhoz kötődő programok és múzeumpedagógiai foglalkozások finanszírozására.

Múzeumpedagógiai programjaink: A tájház vezetője és a helyi általános iskola alsós munkaközösségének tagjai kidolgoztak egy programot, amely az alap-kulcskompetenciák fejlesztésében nagy segítséget nyújt.

A hon- és népismeret, mint kiemelt fejlesztési feladat jelen van az összes műveltségi területen, a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységekben is. Minden fejlődési szakaszban meghatározó szerepe van a nemzeti értékek, lokális hagyományok megismertetésének. Tájház eszköztárán keresztül, amely falunk kultúrájának és kulturális életének is fontos része, úgy gondoltuk, hogy tanítványainknak is megadjuk azt a lehetőséget, hogy az intézmény kínálta lehetőségek felhasználásával, érdekes, soha nem látott tárgyak megismerésével, életkori sajátosságaik figyelembe vételével, különféle manuális tevékenységekkel, saját kreativitásukat is felhasználva hasznos ismeretekre, jártasságokra tegyenek szert.

A kidolgozott tematika szerint minden osztály (1-3.) tanévenként kétszer alkalommal kereste fel a Tájházat. Az őszi és tavaszi időszakban 2-2 tanórát töltöttek itt a tanulók, melynek az első órájában elméleti, a második órájában pedig választhatóan kézműves tevékenység folyt.

Az első osztályosok ősszel, a szürettel, annak eszközeivel és népdalaival ismerkedtek meg majd tavasszal népi játékokat tanultak, kézműves foglalkozáson agyagoztak és csutkababát készítettek. Az egy évfolyammal felettük járó gyerekek miután megismerkedtek a Tájház gyermekjátékaival rajzolással, színezéssel népviseletbe öltöztették az előre lerajzolt babát, és saját motívumokkal díszítik ki a kivágott kancsóformát. Közben pedig hosszúhetényi népmesékkal ismertette meg őket a tájház vezetője. A harmadikosok ősszel a szőttesek világával ismerkedtek, alapvető szövés technikát gyakoroltak, majd tavasszal a konyhában használatos, régi, paraszti eszközök megismerése után a gyakorlatban is kipróbálhatták a kemencében sütés tudományát.

Óvodai rendezvények: 4 alkalommal 298 fő. Iskolai foglalkozások száma: 26 alkalom 464 fő.

Egyéb rendezvények száma 22 alkalom 1262 fő. Napközis tábor 23 fő. Látogatók száma: 2286 fő.

Kérem a Képviselő-testületet, fogadja el beszámolómat, illetve a benne foglaltakat észrevételeivel egészítse ki!

Hosszúhetény, 2015. május 20.

Papp János ig.